

COLOFON

82e jaargang – 6 september 2002 – nr. 16
Verschijnt elke twee weken.

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Elsevier bedrijfsinformatie bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

De gehele productie van het *Advocatenblad* wordt betaald uit de advertentie-opbrengsten.

Redactie

mr. drs. G.C. van Daal
mr. W.K. van Duren
mr. W. Heemskerk
dr. L. Hesselink
mr. A.A.M. van der Meer
mr. O.H. Minjon
mr. P.F.P. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
dr. mr. L.W.M. Wopereis
mr. M. Ynzonides

Bladmanagement

mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. M. Ynzonides
dr. L. Hesselink (Elsevier)
dr. mr. L.W.M. Wopereis (Orde)

Eindredactie

Linus Hesselink

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Elsevier bedrijfsinformatie bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: l.hesselink@ebi.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Bijdragen voor het Orde-deel

Nederlandse Orde van Advocaten,
Postbus 30851, 2500 GW Den Haag,
tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Zie ook: www.advocatenorde.nl

Uitgever

drs. J.W. van der Weele

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

Beeld

Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijsen
Tekeningen: Floris Tilanus
De Pinguïn: W.C. van Manen, Stichting
Advocaten voor Advocaten

Lay-out

Dimitry de Bruin, Den Haag

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Postbus 90, 2380 AB Zoeterwoude
tel. 071-5897621, fax 071-5890580
e-mail: bdmvb@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,80 per mm bij een
kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 17: 6 september 2002
afl. 18: 20 september 2002

Abonnementen

Alle *advocaten*, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Niet-leden betalen € 133 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting. Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement.
Elsevier Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Elsevier bedrijfsinformatie bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048,
e-mail: klantenservice@ebi.nl
Losse nummers: € 8

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit blad mag worden veele-
voudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier,
zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Voor het overnemen
van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere
compilatiewerken
(art. 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden.

**Nederlandse
uitgeverij
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap**

COLU MIN

René Klomp

Volkerts drang tot consequentie

Stijn Franken heeft de ondankbare taak aanvaard Volkert van der G. te verdedigen. Publiciteitsbeluste collega's zouden er – spreekwoordelijk natuurlijk – een moord voor doen, mij lijkt het een *crime*. Het bewijs tegen Van der G. is overweldigend, iedereen becommentarieert alles wat je als advocaat zegt en doet, en veel aanknopingspunten voor de verdediging zijn er op het eerste gezicht niet. Zolang het Openbaar Ministerie geen vormfout maakt, lijkt een (levens)lange gevangenisstraf onontkoombaar.

Wat het toch interessant kan maken voor Franken is dat hij op dit moment mogelijk de enige in Nederland is die weet wat Van der G. bezielde heeft. Ik ga ervan uit dat Van der G. wel met zijn advocaat spreekt, en aangezien het motief een argument voor strafvermindering kan opleveren, zal Franken er zeker naar hebben gevraagd. Nu Van der G. op advies van Franken in de rechtszaal tot nu toe heeft gezwegen, zal Franken de laatste zijn om in het openbaar kond te doen van het motief. We zijn natuurlijk verzet op raadsels, dus eigenlijk kan het proces tegen Van der G. niet lang genoeg duren. Als Van der G. gevoel voor drama heeft, bewaart hij de onthulling van het motief tot zijn laatste woord.

Toch kost het mij weinig moeite om me voor te stellen wat Van der G.'s motief kan zijn geweest. Van der G. komt uit verschillende krantenpublicaties over als een extreem rechtlijnige activist. Hij procedeerde onvermoeibaar tegen boeren en lagere overheden en wist regelmatig succes te boeken met een precieze toepassing van de Meststoffenwet en andere milieuwetgeving. Zijn wereld was die van de letter van de wet. Ook nu in voorarrest schijnt Van der G. de Penitentiaire Beginselenwet en verschillende gevangenisreglementen strak en zonder uitzonderingen toegepast te willen zien. Zo heeft hij één uur extra frisse lucht geëist nadat hij door het – op zijn eigen verzoek – vervangen van gewone camera's door infraroodcamera's één keer een uurtje luchten had gemist.

Fortuyn stond aan het andere einde van het spectrum. Hij was bij uitstek een populist. Volgens familie, vrienden en andere intimi niet extreem rechts, al deed hij zelf met zijn anti-immigrantenstandpunten verrassend weinig moeite om *niet* met Jörg Haider en Filip de Winter te worden vergeleken. Zijn populisme zat in het zonder veel consistentie doen van uitspraken die konden rekenen op brede steun onder de kiezers. Het vreemdste was echter dat ook kiezers die weinig goeds van hem te verwachten hadden, zoals arbeidsongeschikten, werklozen en minimumloners, in groten getale achter hem aanliepen. Hij wekte een irrationalisme op waar de andere politieke partijen maar geen antwoord op wisten te vinden. Dit irrationalisme is de achilleshiel van de democratie. Populisten kunnen onweersaanbare melodieën voortbrengen waar weinigen weerstand aan kunnen bieden.

Wat ligt er nu meer voor de hand dan dat Volkert van der G. rechtlijnig en consequent heeft willen ingrijpen voordat het te laat zou zijn? Voordat Fortuyn een meerderheid achter zich zou hebben geschaard en premier zou zijn geworden? Voordat hij de kans zou hebben gehad de Grondwet te veranderen? Voordat hij het politieke bestel zou kunnen ontwrichten? Het vermoeden van Fortuyn was voor de rechtlijnige Van der G. waarschijnlijk de enig mogelijke consequentie om een onheil dat volgens hem Nederland bedreigde, te voorkomen.

Van der G.'s rechtlijnigheid blijkt levensgevaarlijk. Goethe heeft al gezegd: *Jede Konsequenz führt zum Teufel.*

Ik wens Stijn Franken veel succes als advocaat van de duivel. ■